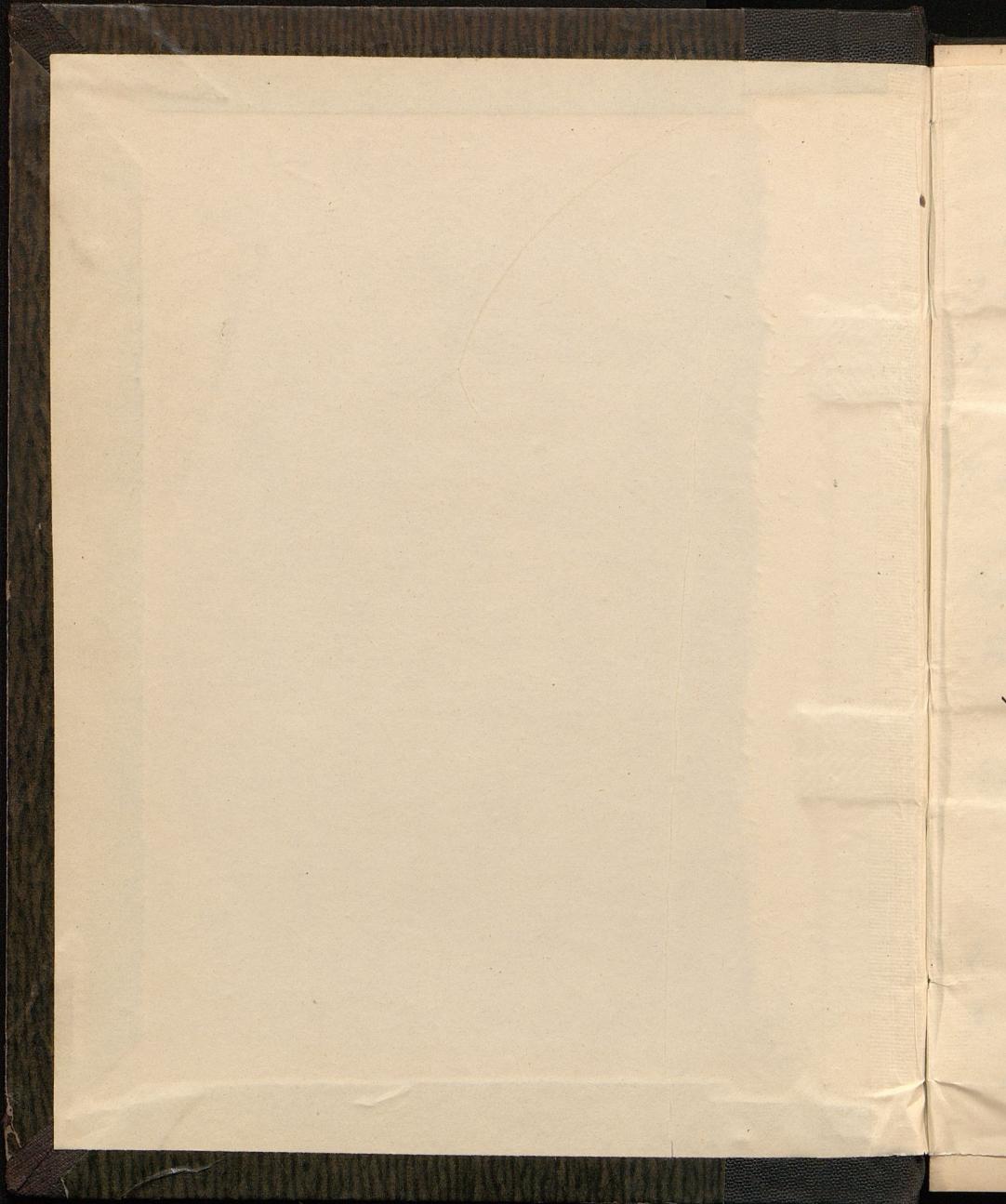

18

35

39 1206
1630, 13

D. T. O. M. A.
SYLLOGE
CONTROVER-
SIARUM FEUDALIUM
THEORICO-PRACTICARUM,

De

Frequentissima, difficilima & utilissima feudi in
hæreditarium, nec non ex pacto & providentia, distributio-
ne, definitione, natura, formulæ, differentiis,
effectibus & usu.

Ad

c. un. an Agnat. vel fil. post. retin. feud. &c. 2. F. 45.
Const. Elect. Sax. 46. & 47. part. 2. ut & Churf. Sächs. Cora-
ganisch Auschreiben de anno 1583. tit. Welcher gestalte die Agnaten
ein Lehngut. ibid; FF. ac Doctorum tradita.

DECRETO ET AUCTORITATE

NOBILISSIMI ORDINIS JCTORUM
in celeberrima Salana,

P RÆS I D E

Amplissimo & Clarissimo Jcto

DN. ORTOLPHO FOMANNO
Sen. Antecessore publ. & Inclutæ Facultatis Jurid.
Ordinario, Curiæ Provincialis & Scabinatus Assessore,

Præceptore, Promotore ac Hospite suo tam
meritissimo quam ætatem

observandissimo.

Pro Summo Docture in utroq. Jure gradu ac privilegiis ad
disputandum proposita

ab

ANDREA JACOBI MISNICO &c.

ad diem 14. Maii

In Phrontisterio Jctorum.

JENÆ TYPIS STEINMANIANIS ANNO M. DC. XXX.

Serenissimi ac Potentissimi Ensiferi Saxonici
Consiliariis Inclytis, meritissimis ac dignissimis

VIRIS

Generosa Nobilitatis prosapia, ut & Magnificis,
Strenuis, Amplissimis, Excellentissimis & Jctissimis,

D N. GEORGIO à Werthern / Domino in
Benchlingen / Viehe & Frohndorff &c. S. R.
Imp. Janitori hereditario, Consiliario Elect. Sax.
intimo, & supremæ Curia Lipensis Präsidii
eminentissimo &c.

D N. JOHANNI TIMÆO Sen. J Cto
longè celeberrimo, Senatore Electorali
intimo ac præcipuo &c.

D N. GABRIELI TÜNZELIO J Cto
experientissimo, Consiliario Elect. aulico,
Justitiæ & ViceCancellario &c.

D N. HEINRICO à Taubenheim in Bedra
& Vendorff/ Ejusd, Serenitatis Consiliario
idem aulico,

Mecanatibus, Evergetis, Patronis, Musagetis
ac Promotoribus suis
meritissimis, exoptatissimis, æternumq;
obervandissimis

In sui suorumq; studiorum commendationem
Progymnasma hoc suum inaugurale
submisse, reverenter ac studioſissime offere,
dedicat & conserat

AUTOR.

Dvg. Octo.

THESES I.

Citum est illud Dn. Boceri in Proscenium
præfat. tr. de Regal. dictionum : tria ma. & sæc-
ximè jura esse , quorum amplitudo inter cæ- Q.
teram eminet ; jus regale, jurisdictionem & feu-
dum. Regale jus, ut vel ipse vocis sonus arguit,
non obscuri esse hominis &c. Jurisdictionem
verò Regalibus proximam & jurisdictioni vicinum feudum.
Sed de hoc impræsentiarum aliquid feligentes ad disputationis
nostræ aleam, præmittimus recte Tob. Paumeister l. i. de
jurist. Imp. c. 4. n. 30. aliosq; Jurisprudentiae feudalis cognitio-
nem & usum ad Jus publicum pertinere, veluti haut exiguum
ipius partem & hoc præsertim Martio seculo accuratius &
evolvendam & pertractandam esse. In feudis enim robur
& nervos Imperii consistere, adeoque decus & honorem ejus,
faretur Imp. Lotharius in c. Imperiale pr. 2. F. 52. Tantò enim
quis major, potentior & illustrior, quantò majoribus, poten-
tioribus & illustrioribus præst. N. 15. in fin. pr. καὶ ἀτὰς Βελτίων
ἡ δέκατη, ἡ τριτη Βελτίων δέκαπεντα, scribit Arist. l. Pol. 5. eleg.
Andr. Knichen de Jur. ter. c. i. n. 1. & seqq. Persuaserunt enim sibi
Impp. sapientissimi nullo arctiori quam benevolentia & be-
neficci vinculo Principes ac Status adstringi posse, reservata si-
bi & Imperio fidilitate de provinciis & hominibus, quibus il-
los præponebant, ut urgentibus Imperii fatis obsequentiores
& adversus hostes alacriores sibi redderent, eoque promptius
& attentius militaturos, si etiam sua jura & rura simul potius,
quam aliena defenderent, nec in pace quoque aliter quam
pro sapientia ac luce dignitatis suæ judicaturos, arg. l. i. §. un. de
Offic. Pref. Praetor. & cum alleg. Molinae, Joach. Steph. Cothmanno,
Montano, Ayalo & Knichen, Th. Reinking. de regim. secul. l. i. cl. 4.
6.16. num. 14. & seqq. quo Politico arcano Carolus Magnus &
alii Impp. subsequentes sacrâ quasi anchorâ & veluti cate-
nâ Homericâ ad ipsum Majestatis Imperatoriz thronum reli-
gatâ, mirum in modum Imperium Romano-Germanicum.

A 2 ampli-

amplificarunt, solidarunt, & hactenus propagarunt. Herm.
Kirchner. de Repub. D. 17. th. 3. & D. 8. th. u. Vult. de feud. l. 1. c. 1.
n. 14. C. Befold. D. Pol. 9. class. 1. th. 4. & 5. Dissentire videtur ex
parte Dn. Sig. Ginkelhaus. controv. feud. D. 1. th. 5. lit. A. n. 4. Fac.
Knichen de Jur. terr. c. 1. n. 125. & pasim ibi: Paurmeist. d. l. 1. c. 4.
n. 6. Heig. part. 1. q. 1. Monarchicum etiam de ipsa praeclarè asse-
cuerunt, quando omnia penè feuda in Imperio Romano Ger-
manico ab Imperiali splendore seu scaturigine promanarunt
eoq; gurgite suo recurrent, quemadmodum adhuc Imperator
res pro amplianda Imperii majestate publicas & fiscales in feu-
dum ritè cesterisq; paribus, concedit, modò in detrimentum.
Imperii & Status ejus laisionem non vergat vel Capitulatio-
nem Augustam offendat, Aur. Bull. c. 7. s. sive. ubi Nobilis. JC.
Pr. & Pr. noster Dn. Aru. discurs. 4. ad 1. B. pag. 199. & seqq. & vol. 3.
disc. Acad. 1. p. 884. & notantet pag. 410. & seqg. Ampl. & Cl. JC. &
Consil. Sax. sautor & hospes olim meritis. Dn. Fr. Hortleder vol.
1. Abb. Bell. Germ. l. 3. c. 1. f. 612. lit. B. H. Rosenthal. defend. c. 5. concl. u.
& u. Vult. d. 1. c. 5. n. 15. Schradet. de feud. part. 4. c. 1. n. 722. & seqq.
& quos insuper nominat Gothofr. Anton. D. 2. feud. th. 4. lit. B. &
D. 3. th. 3. lit. C. Helf. Ulr. Hunn. tr. feud. c. 7. p. 123. & seqq. Diff.
Bocer. tr. de invest. feud. c. 3. n. 66. & seqg. Ginkelhaus D. feud. 3.
th. 7. lit. A. qui tamen cum assensu Electorū fieri hoc posse lar-
gitur, cum curam feudorum Imperii conservandorum gerat
ex Cæsarea Capitulatione novissima. s. In alle wege aber. 29.
quam refert Joh. Limna. tom. 1. Jur. publ. l. 1. c. 12.

Ad iż'us.
gov que-
fionem à
īeti.

II. Pleraque; autem Principum ac Dynastiarum Germaniæ
feuda, à quibus cetera inferiorum dependent ac regulantur, ex
pacto & providentia esse, & in omnib. Germaniæ Curia com-
muniter pacti & providentia feuda dari, ideoq; si de alia par-
ticulari Curia consuetudine non appareat, feuda in Germania
in dubio ex pacto & providentia præsumi. Doctores celebre-
rimi & pragmatici gravissimi notarunt & observarunt, Kni-
chen, Fr. Pfleil, J. Köppen, Zasius, Welenbeicus, Cothmannus,
Mynsingerus, Rosenthal. & alii allegati & comprobati à ma-
gno Cattorum Papinianeo Godofr. Anton. D. 1. feud. thes. fin.
lit. K. P. M. Wehner. pract. obs. verb. Erben & C. Befold. thesaur.
pract. verb. Scamlehn/Erblehn/ A. Gail. l. 2. obs. obs. 154. n. 1. 10. & 20.
& Se-

& Sebast. Næv. p. ult. system. 2. F. 25. n. 55. ubi hoc etiam ad Jur. Sax. observationem in dubio porrigit cum Schrader & Zobelio per text. art. 9. in fin. Landrecht. lib. 1. & l. 2. art. 21. in verbis.
Hette auch ein Mann einen Sohn der sein Lehnerke ist nach Lehnerke
rechte vnd nicht sein Erbe nach Landrecht &c. & fac. decis. M. Col-
ler 79. p. 1. quod tamen quatenus verum sit, infra lustrabimus.

Q.

III. Ut ut autem omnium punctis longe difficultima &
intricatissima sit feudorum in hereditarium, nec non ex pa-
cto & providentia distributio hujusque subdistinctio, natura,
differentia, & usus, ceu Cretico Labyrintho videantur involu-
luta, ubi Dædali opem desideres vel Delium natatorem, adeò
ut nihil quod in illis ferè non controversum, & quo plures
degant, tanto plus fluctibus exundantium opinionum
mergi se nonnulli scribant, quia tamen & in Scholis & Cu-
riis frequentissima, receptissima, & celeberrimorum
Doctorum scriptis nobilitata, adeoque usus horum maxi-
mus, perhibetur, Georgius Obrecht. D. 2. feud. cap. 2. Hartm.
Pistor. part. 2. qq. 1. Vultej. 1. F. cap. 8. nn. 24. & seqq. C. à Kirch-
berg discurs. de feud. ex pacto & hered. c. 1. & passim, non in utilib.
λογοπαχίαις & vocabulorum saltem diversitate, ut aliquibus
videtur, metiendam, sed quatenus in ipsis obtinet rerum ar-
gumentis, ut ut controversa sit, *ἀς τόπω* (quæ nos quoq;
pro temporis tamen concessi brevitate, paucis repetemus) ex-
hibendam & exponendam putamus.

Q.

IV. Difficultates & dissensiones vero Doctorum in hoc
themate partim ex *πολυτηρίοις* non observatis neque distin-
ctis, partim ex non investigata generica ejus natura, veris de-
finitionibus membrorū vel specierum, & neglecta *κύρσειᾳ*,
potissimum autem ex non assecuta eorum, qui primi divisio-
nem hanc introduxerunt mente, enatas credimus, quibus in
contrarium adhibitis, faciliorem & perspicuum reddi nulli
dubitamus. arg. eorum quæ scribunt Hart. Pistor. d. q. & filius,
S. U. Pistor. in notis ibid. Vultej. & Kirchberg. dd. locc.

Q.

V. Lubenter etiam agnoscimus terminos hos & *ἐρεμε-*
τοθεῖαιν non ex textibus juris nostri feudalismi, sed ex usu ejus &
νομολογίαις FF. adh. c. nostrum un. an agnat. vel fil. & occasione

Q.

A 3 inter-

interpretationis ejus ac decisionis incidentium casuum, origi-
nem duxisse secundum tamen rationem & ἀναλογίαν Juris
tām Civ. quād' feudalis ad naturam horum feudorum accom-
modatam. H. Pistor. cum filio d. loc. Cothmann. conf. 2. n. 233.
& seqq. Diff. Kirchberg. d.c. i.n. 16. Autores perhibentur veteres
Glossatores Pileus & Bulgarus, quos alii fecuti. A. de Isernia &
M. Laudenf. ad h. c. un. Alvarott. Præpos. Matth. de Afflīct.
in prelud. feud. & c. un. de eo, qui sibi & hered. 1. F. 17. Qui cū
rem ipsam satis fundatam usūque fori necessariam deprehen-
derent, appellationem autem congruam in Juris feud. textib.
non invenirent libertate suā & auctoritate officii (quā Philoso-
phum pro rerum necessitate & natura διομάτωποσεῖ debere
Aristoteles monuit) ut alii Doctores in aliis, usi, aliud κατ'
ἔξοχον ex pacto & providentiā aliud hæreditarium dixerunt.
Afflīct. ind. c. un. n. 3. Kirchberg d.c. i.n. 27. 32. & seq. Quam
duxorūiaν Magistralēs seu forensem rei ac juri feudali con-
formem dicimus cum Th. Marino, Vultei, Rosenthal, Godofr.
Antonio, A. Pinelo & alijs, contra Bart. Camerarium, Kni-
chen aliosque. Ideoque in saeo ac sobrio sensu accipiendam,
explicandam & retinendam dicimus, arg. 1.9. ibi : neg, verbo ca-
ptare, sed quamente, quid diceretur anima, advertere D. ad exhib. & per
l. 2. C. Cōm. de leg. at. cum H. Pistoris d.l. & S. U. Pistor. ibid. in not. Th.
Marino t. 2. G. Antonio, Rosenthalio, Wagnero, Finkelhaus
D. 2. th. 20. Joh. Koppen. obf. feudal. 2. Nobilis. Dn. Christiano à
Loß & aliis adversus Joh. Consalv. Bocer. Fach. Kirchberg. Joh.
Niell. Hunn. & Fr. Bosium in Ducat. Mantua art. 3. n. 45. quamvis
hi quoq; secundum quid agnoscere eandem, & suam censu-
ram iphi moderari videantur, Ex quibus tamen Vultei Niel-
lius, Sezerus & alii distributionem hanc à forma deductam
esse parūm logicē scribunt, rectè a M. A. & Cl. J. Cto Præc. &
Prom. Dn. Joh. Suevio in prelect. feudal. ab adjuncta qualitate
determinat & Bocerus ingeniosē à potestate & jure, quod vel
Vasalli vel eorum successores in feudis hujusmodi habent, de-
rivat, tr. de qual. & differ. feud. c.s. unde successio, revocatio &
qua reliqua eorum sunt propria, promanent ac dependeant.
Hartm. Pistor. d. q. 1. n. 1. Feudum autem ex utraq; specie, mix-
tum

eum, quod vulgo ~~ταχυλως~~ vocant, in consortium hujus divisionis non admittimus. Kirchberg. c. 2. n. 3. Finkelschans d. l. th. 20:
Sezer. d. D. 2. th. 15. quod suo loco declarabimus.

VI. Genus proximum utriusque feudi, qui investigantur vel in descriptionibus suis adhibuerint, non facilè inventis, quod nos feudum transitorium ad successores vel successorum feudum statuimus. vid. Kirchberg. d. dist. c. 3. Hoc in feudum propriè hæreditarium, & non hæreditarium, quod alii familiare, alii ex pacto & provid. in genere, faciunt, dispescitur. Propriè non hæreditarium ob diversam filii successionem iterum subdividetur in feudum impropiè hæreditarium & feudum ex pacto & provid. in specie, arg. c. nostri uni. & FF. ibi traditorum Rosenthal. d. c. 2. concl. 33. n. 21. & seq. & c. 7. concl. 21. Hart. Pistor. d. q. i. c. 2. pafim. God. Anton. d. th. fin. & tr. de actiōnib. coroll. 6. Hartwig. Dassel. lib. 1. conf. 46. n. 5. & seqq. Nobilis. Dom. à Löß. d. diff. de diffrib. feudi ex pacto &c. th. 3. & seqq. Kirchberg. d. tr. c. 3. An autem propria & recta vel improoria sive degenerantia (utur acutè & latè eam distributionem improbet & impetrat Phil. Hoffman. diff. Heidelb. de divisi. feudi. th. 1.) sint, non perinde expeditum videtur. Vulgo feudum ex pacto & provid. proprium vel rectum faciunt Thom. Marin. d. c. 1. Hart. Pistor. d. q. i. n. 15. & seq. Schöner. D. 1. feud. th. 16. Köppen. d. num. 37. Kirchberg. d. tr. c. c. 3. n. 46. Setzer. D. feud. 2. th. 16. A. Kohl. exerc. Legal. 1. Bocer. d. c. 5. n. 4. Gail. 2. obs. 154. nu. 191. & alii plerique Dd. comm. quod nos ad naturam feudi in h. c. n. un. respicentes (à quā hæc species, in filio, retinente feudum repudiātā hæreditate paternā, divortium facit) negamus Claris. Dn. M. C. Spizmacher u. Inst. feudal. lib. 2. tit. ult. §. 3. nisi generalem hanc appellationem ad omne feudum masculinum rectum & perfectum, cum plerisque accommodare, & aliud ex pacto generale, aliud in specie facere velis, vid. eleg. Hart. Pistor. d. q. i. n. 11. 12. 13. 14. & seqq. & q. 2. n. 23. Rosenthal. d. c. 2. concl. 34. Godofr. Anton. d. th. fin. D. 1. ex Ar. Pinel Th. Marin. tit. 4. de feudo omnino ex pacto & prov. &c. Cum enim adversarii omnes concedant, feudum hæreditarum esse impropium, attamen immemores Criterii logici oppositam speciem faciunt ex pacto & provid. rectum, quod sane absurdum viderit, ejusd. scilicet divisionis membra

membra sub contrariis generibus collocare. Malè verò Guer.
Piso Soaccius pralud. feud. c. 46. in predicamento habitus repor-
nit, quasi ἔδημος καὶ τερπολῆς successorum feudalium, ri-
dente Joh. Consalvo d. feud. c. 2. n. 9. ut & alii vulgo ἀνυγόλο-
γως pro nuda qualitate habent, cum ad rā τερπορι (si sc.
affectionem hanc Juridicam, vel utrumque σύντονό it
suo τερπορι δεκτοῦ ad nomen Aristotelicam exigere velim-
us, ut ex Zabarella i. post. 5. & de methodo c. 14. pulcrè applicat
in p. feudal. M. A. & Cl. Dn. Pr. & Pt. Joh. Suev.) meritò re-
feratur. Sed ad rem!

Circa de-
finitiones.

VII. Nævos aliorum in variis definitionibus horum
feudalium accidentium, minimè analyticis, hīc arguere nunc
temporis & instituti pretium vixerit, hasq; ut suos laudent au-
tores, relinquimus à Φιλέρισοι. Præsuppositis autem
jam relatis distinctionibus vel distributioni-
bus definimus vel potius describimus feudū
κατὰ τοξῷ ex pacto & providentia dictum, esse
feudum improprium & successorum ex gra-
tia, pacto & provisione concedentis Domini
& primi acquirentis Vasalli, approbante con-
suetudine feudali, jus sanguinis certum filiis
successuris tribuens, ut nec vasallus pater vel
alius in præjudicium illorum quicquā contra
facere vel disponere possit, quo minus feudo
devoluto potiri eoq; secundūm ejus naturam
frui queant, ad successorum utilitatem & secu-
ritatem constitutum. Feudum verò hīc κατὰ
τοξῷ hereditariū vel distinctionis gratiā im-
propriè (à non nullis) hereditariū dictum, est
feudum degenerans successorum, in quo ex
pacto

pacto contrahentium & investiturâ, assistente consuetudine feudali, non saltem vasallis parentibus liberior disponendi & faciendi facultas competit, sed & facta defuncti patris hæredes filios obligant, nec nisi cum hæreditate successoribus obvenit, ad parentum possessorum honorem, utilitatem & commoditatem constituta. Ανάλυσιν specialem per singula membra in his definitionibus, ut & utriusq; hujus affectio- nis feudalís thematicam resolutionem, pagellæ haec non capiunt, sed uberiorem desiderant εξηγησίαν, quam nunc sylloge nostra & institutu non patiuntur: αντιδινηγμένα autem halce differentias ex iis quilibet perspexerit, & ex alleg. διεργωσι proximè præced. ut & is quæ mox de differentiis, proprieta- bus & formulis cujusque speciei & affinitum afferemus, ne in formalibus plus quam necesse ac par est, philosophari ar- guamur.

VIII. Differentiæ horum feudorum vel sunt commu- Circa dif- nes, vel propriæ & specificæ & desumuntur illæ quidem ex ge- ferentias nere feudi, ex pacto & providentia generaliter accepto, quod & proprie- non hæreditarium cum quibusdam appellavimus, ut & feudi tates præ- propriæ hæreditarii, & simpliciter hæreditarium Feudista vo- cipus. cant, tametsi nō sint hujus loci, cognitionis tamen & σοφισίας evenia repetemus & separabimus vel applicabimus. I. Quod feudi ex pacto & providentia natura est à sola dispositione Juris vel providentia Legis feudalis. h.c.m.i.F.1.§.1. & 4.1.F.8.§.1. 2. F. 11. nosq; hū v. cum familiib. ubi FF. Contrà quam feendum no- strum καὶ εὐχέδιον ex pacto & providentia Rosenthal d.c.2. con- clus. 34. Hart. Pistor. d.q.2.n.23. & pafim. Hæreditarium autem ex pacto contrahentium & investitura depehdet. 2. F. 48. &c. in quo differt nostrum impropriæ hæreditarium, quod & in c. n. un. & in investitura radicatur. Rosenth. d. c. 2. concl. 33. eo respectu nuncupatum, quod filius sine hæritate patris in- B feu

feudo succedere nequeat. Gail. d. 2. ob. 154. n. 19. G. Ant. d. th. fin.
II. In feudo ex pacto & prov. succeditur Jure sanguinis secun-
dum dispositionem Jur. feudalis, (quod prius in nostro feudo
pactio nato nō ēz̄ xlw, coincidit, posterior autem ex pactis
vestiturarum & nova consuetudine est, ut s. d.) in feudo mere
hāreditario ex dispositione juris communis non tantum ut
hāres defuncti, sed & jure hāreditario Vult. i. F. 8. n. 26. Kni-
chen. d. c. 2. pass. Gedd. disp. feud. 3. th. 11. lit. D. in feudo verō
secundum quid vel aliquatenus hāreditario (quod mixtum
vulgō dicunt) succedunt quidem heredes sanguinis non alii
quaesunque heredes hāreditatis, sed ut heredes ac feendum
accipiunt, ut hāreditatis aliquam portionem, adeoque cum
qualitate hāreditaria, ex Knichen. Kohl. H. Pistor. & N. Everh.
Jun. Godofr. Antonius d. th. fin. J. Sezer. d. D. 2. th. 15. Vult. i. feud.
8. n. 30. & eleg. Nobilis. à Löß d. D. th. 24. Kirchberg. d. dis. c. 3. n. 77.
& seqqq. Diff. Clar. in §. feud. q. 9. n. 4. Bocer. de qual. & differ. feud.
c. 5. n. 4. Quod diversum est in nostro impropriū hāreditario,
ubi extrinseca conditio jus sanguinis vel qualitas hāreditaria
feendum ipsum non afficit, sed impedimento saltē est filio, ne
aliter succedere possit, fac. eleg. à H. Pistor. d. q. 1. n. 49. relata,
Vultej. i. F. 8. n. 30. Rosenthal. qui Pileanorum sententiam, quā
vocat contra H. Pistoris Neapolitanis fāventem d. c. 2. concl. 33.
ut & c. 7. concl. 20. & 21. magno apparatu propugnat, lacessitus
iterum à S. U. Pistor. in not. ad d. princ. q. 2. vid. Kirchberg. d.
c. 3. n. 77. & seqq. adde G. Anton. d. loc. III. In feudo genera-
li ex pacto & providentiā succedunt tantum liberi & descen-
dentes primi acquirentis indeq; agnati prodeentes, per vulg.
quod & nostro, in specie sic dicto ex pacto & providentiā feu-
do, convenit per c. n. un. Hāreditarium verō merum quo-
cunque recipit heredes etiam extraneos, quod securi est in non
hāreditario & impropriū hāreditario, quā saltē concessi-
tos agnatos filiumq; hāredem admittunt, & proximē defun-
ctum contingi requirunt. Hart. Pistor. d. q. 1. n. 40. & seqq. God.
Anton. d. th. fin. IV. Feudum ex pacto & prov. successores
capiunt jure suo proprio, quod beneficio primi concedentis,
facto primi acquirentis & providentia vel ministerio legis
vel consuetudinis feudalī nācti sunt. c. un. §. si Capitanei. I. F. 14.

¶ pr.

& pr. i. F. 8: ubi Gl. & Ff. id quod & ad nostram speciem p-
etionati quadrat. Hart. Pistor. d. q. i. n. 10. Ast hæreditarium
successores jure quodam mediato & quodammodo alieno, vi-
del. per patrem vel defunctum capiunt. Nob. à Løf d. D. th. 18.
quemadmodum legitima liberis ex providentia legis deberi
dicitur in l. 7. D. de bon. diann. eleg. Gail. 2. obs. 19. n. 2. & 3. & filia-
tionis. Etq; hoc suo modo ab improprio nostro feudo in filio
successore patris non est absolum, si qualitatem externam re-
spiciamus jus sanguinis & filiationis obscurantē vel premen-
tem. M. de Affl. ad h. t. n. un. n. 6. & n. V. In feudo ex pacto & prov-
vasallus commoda possessionis tantum ad dies vitæ quasi usu-
fructuari⁹, capere, non autem successori ullo modo prejudica-
re valet. i. F. 8. pr. 2. F. 3. §. 1. & 2. F. 29 H. Pistor. d. q. i. n. 30. Marin. Frecc-
cia tr. feud. l. 3. differ. 6. Sed in absolutē hæreditario vasallus de-
eo inter vivos, & per testamento disponere, & hæredem gra-
vare potest. arg. 2. F. 48. Gail. d. 2. obs. 154. n. fin. Bocer. de qual.
feud. c. 5. n. 35. & 48. Hart. Pistor. d. q. i. n. 57. & seqq. ubi multas
species ponit. VI. Successores utriusque feudi ex pacto &
providentia non ab ultimo defuncto sed potius ex contractu
cum primo adquirente inito, illud obtinent. 2. F. 30. 2. F. 18. Hart.
Pistor. d. q. i. n. 25. & seq. Rosenthal. d. concl. 33. ubi affatim alleg. Q.
Diff. Mich. ab Aguirre in Apol. regn. Porruagall. p. i. n. 6. & Fridr.
Bosius Controvers. Mantuan. art. 3. n. 45. & seqq. quorum senten-
tia in feudo hæreditario dubio procul vera est h. c. n. un. Hart.
Pistor. d. q. i. n. 72. & q. 2. n. 16. & q. 14. n. 12. Marin. Freccia l. 3. de dif-
fer. i. n. 1. & differ. 10. ubilatē. VII. In feudo hæreditario, tam ex
testamento, quam ab intestato succeditur: in pactionato vero
jure proprio tantum, late deducit. Frecc. d. l. 3. differ. 20. quæ ta-
men differentiæ potius ad effectus, ex quibus deponita sunt,
ut aliae, quas idem aliisque adducunt, ad communes referendæ
sunt. Propria una est potissima, quod nempe agnatus in feu-
do recto sive ex pacto & provid. saltem generali omittere hæ-
reditatem, filius autem tantummodo pactionatum ex provi-
dentiā in specie repudiata paternā hæreditate retinere po-
test; in illo vero quod respectu filii diximus, impropriè hæ-
reditarium hæres patris esse cogitur, nisi feudo carere malit.
h. c. n. un. ubigl. A. de Isern. Ill. Dn. Fridr. Schenck & Baro à

Circa in-
tellectum
c. un. an
agnat. vel
fil. 2. F. 45.

Taunenburg / Matth. de Afflict. Cujac. & FF. comm. Schradér.
de feud. p. 7. c. 5. n. 74. & p. 8. c. 7. n. 12. Card Thusc. pract. qq. tom. 3.
lit. F. n. 3. A. Kohl exerc. legal. a. n. 6. & seqq. Knichen. de pact. vest.
p. 1. c. 2. n. 41. & seqq. Th. Marin. d. t. 4. de feud. omnino ex pact. & pro-
vid. Rosenth. d. c. 7. q. 21. G. Anton. d. th. ult. lit. G. H. I. & K. Cra-
yetta conf. 679. Seb. Nav. d. part. ult. System. ad h. e. n. un. n. 1. Coth-
mann. d. conf. 2. n. 230. & seqq. Joh. Köppen. decis. 39. n. 19. quam
sententiam supremam Imperii tribunal saepius judicando ap-
probasse, testantur Myns. cent. 3. obs. 67. & cent. 4. obs. 2. cum
Zasio alleg. à Gail. 2. obs. 154. un. 8. & seq. Rosenth. d. c. 2. concl. 23.
(qui tamen limitat in casu, si consuetudine Hartm. Pistoris &
Neapolitanorum sententia recepta sit,) Knichen. d. q. 2. n. 570.
& seqq. Diff. post summum Feudistam, Hart. Pistor. d. q. 2. &
ibidem in not. filium S. II. Pift. C. Kirchberg. d. c. 3. n. 89. & seqq. acri-
ter Bocer. tr. de succff. feud. c. 3. q. 12. cum ibi alleg. ubi rationes
differentia hujus colligit, & examinat latiusq; de intellectu h. e.
n. un. edisserit ibid. c. ult. q. 1. & Dn. M. Berlich. part. 2. concl. pract.
56. a. n. 2. ad usq; 14. ubi distinctionem status controversia sub-
ministrare videtur, quod evidentius erit, si το αυτογελας, ut
& diversas quasi species feudorum pactionatorum heredita-
tiorumque explicemus, & rationibus illius accommodemus,
de quibus in τυχητη. Jus autem Sax. olim quidem in Landr.
Circa diff. lib. 11. art. 9. in fin. & l. 2. art. 6. & 21. satis aperte h. c. nofr. un. con-
sonare videbatur, Henning. Göden. conf. 16. Hardw. Dassel.
conf. 46. lib. 1. n. 3. S. Næv. ad d. c. un. n. 56. Interpr. tamen non
nulli differentiam confiruebant, ut apud Zobel. p. 2. diff. 47.
n. 4. & Reinhard. differ. 7. p. 3. (quod incolinat Match. Cöler. p. i. decis.
79. qui tamen se declarat p. 2. decis. 282.) ubi M. A. & Clar. Dn.
JCrus Præc. & Patronus Franc. Romanus Ordinarius Lipsi-
ensis meritissimus, notat ex Hartm. Pistor. l. 2. qq. 2. num. 468. ad
fin. Jus Saxon. à communii feudalii nihil distare, M. A. & Clar.
Dn. Præfes, Pr. & Pr. observandis. D. 16. ad Inst. th. fin. lit. E.
ib. fin. quod & deducit Dn. Berlich. d. concl. 56. n. 14. & seqq.
Diff. videtur latè A. Knichen. d. c. 2. fol. 519. & seqq. De filiis ta-
men in feudo paterno D. Augustus Elec. Saxon. constitutio,
quod indistincte feendum repudiata hæreditate paternâ retine-
re nequeant, qualemque etiam feendum sit, sive ex pacto
& prov.

& prov., sive hæreditarium p. 2. c. 47. §. Wir lassen vns diese legte Meynung gefallen ic. ubi Möller. & Berlich. d loc. adde Consult. Saxon. tom. 2. pag. 1. q. 33. postea verò cum de casu, quo filius cum inventario hæreditatem paternam adiisset, ut & in agnato hærede facto revocatuō alienationem &c. dubitaretur, an dispossitio h.c. nr. un. ibi procederet nec ne, sapientissimus Princeps plenius Consultissimo Edicto Torgaviensi perpetuo ac cedro digno statuit: Es sollen jetzt gedachter Ursache haben die Mütterlehniten/da gleich in der Belehnung der Erben gedacht nicht schuldig seyn/ des j. nigen/ durch welches absterben die Lehnfolge an Ihn kommt/ Landenben zu seyn/ und also der Tit. An Agn. vel fil. nach den Worten desselben oñ unterscheldt/ Ob es feudum ex pacto oder hæreditarium sey/ verstanden werden/ ja wenn sie gleich aus gutem Willen Erben worden werden/ so soll ihnen doch solches an der revocation nicht hinderlich seyn ic Et postmodum: Da aber ein Vater bey seinem Leben das Lehnsgut nicht verkäuft/ sondern sonst viel Schuldener hinter sich verliess/ welche mit Bewilligung des Lehnherren auf das Lehn nicht verschrieben/ und doch auch am Erbe so viel nicht verhanden/ daß von denselben die Schuld bezahlt werden möchte/ Auff solchen fall soll denjenigen/ was im Tit. An Agnatus vel fil. verordnet/ ohn Unterscheidt/ ob bey der Belehnung der Erben gedacht oder nicht/ und also in feudo ex pacto so wol/ als in hæreditario stracks nachzangnen werden/ und derowegen nach dem klaren Buchstaben vnd Inhalt desselben die Söhne/ wenn sie das Lehn erlangen wollen/in alle wege auch ihres Vaters Landenben/ und der halben schuldig seyn ihres Vaters hinterlassene Schulden von den Früchten vnde Abnützungen des Lehnsgutes zu bezahlen/ wenn auch gleich der Vater sonst gar keine Erbgüter nach sich gelassen/ oder auch die Söhne ein Inventarium gemacht hettent ic. Denn ob wol die Rechtslehre in gemein dahin schließt/ als sollte in diesen Fällen der tit. An Agnat. vel fil. nicht statt haben/ dieweil aber dennoch die Wort des selben Titulus/ in dem sie klarlich von dem Fall reden/ da das Erbe zu bezahlung der Schulden nichtzureicht/ ein anders ausdrückt/ h mitbringen/ auch ist sehr gemeint/ daß diejenigen/ so Lehnsgüter v. d sonst kein Erbe haben/ Schulden hinter sich verlassen/ und derowegen an ihm selbst vrbillich/ auch die Ehrebedeutung/ welche die Kinder ihren Eltern zu leisten schuldig/ auengegen/ daß die Schuldiger dasjenige/ was sie aus Erenherrigkeit dem Verstorbenen

für gesetz / mit ihrem höchsten Nachtheil entzahlen / die Söhne aber
des Eures / so sie von ihren Vätern ererbet / ohne entgegen zu ihrem
Vortheil geniesen vnd dadurch verursachen sollen / daß ihr Vater in
der Gruben geschmehet vnd geschender werden soll / da doch solches
fürzukommen in dem ist. An Agnatus &c. wie die Sribenten selbst
bekennen / diese Verordnung geschehen. Darumb so wollen vnd
ordnen wir / daß man ditsfalls nach dem jentigen / was im beschriebenen
Lehrechte vermeldet / vnd verordnet nach de deren Buchstaben dessel-
ben ohn einigen Unterschied richten / vnd denselben in Breitlin vnd
Erkennen nachgehen soll / & hactenus Churf Sächs. Torgauisch
Ausschreiben de Anno 83. ist. Welcher gestalt die Agnaten / vnd mit-
belehnnten ic. § Es sollen auch ic. & §. Da aber eti Vater ic. Quod
etiam de Jure communi Sax. extra Provincias ad Electorales
in illis locis / ubi servatur Jus Saxonum dicendum esse evincit
Dn. Berlich. d. concl. 56. n. 23. & seqq. quicquid olim Harm.
Pistor. L. Schrader. & alii ab ipso alleg. secus placuerit. &
& ab Amplissimo Collegio Juridico in hac Illust. Salana se-
cundum illud Edictum Torgense sivepius & extra territorium
Electorale responsum fuisse / non ita pridem confirmavit nobis
M.A. & Cl. JC. Dn. Praes., Ordinarius, Praeceptor, Promot-
or & Hospes noster aeternum honoratissimus, quod & de
Halensi Scabinatu à fide dignis accepimus. De aliis connexis
Qq. J. sub formulis & effectibus videbimus.

Circa for-
mulas ac
notas ho-
rum feu-
dorum.

IX. Tralatitium est investituræ tenorem cynosuram
& normam feudorum esse c. i. § fin. 2. F. 2. God. Anton. D. f. 4.
th. 7. lit. F. Bocer. tr. de investit. feud. c. 5. & pacitiam formam.,
propriam, novam & veram naturam illis conciliare, cuius
adminiculò communijuri scripto & consuetudinario deroge-
tur post Garzon. Bald. & Raudens. Knichen. d. p. 1. de pact. vestit.
n. 19. & 20. & secundum verba investituræ magis, quam ex pro-
pria feudorum natura de eorum qualitate judicari debere c. 1.
de duob. fratribus. 2. F. 18. Kirchberg. d. c. 4. n. 19. & alleg. quo-
circa cujusque generis feudorum nostrorum conditiones &
formulas vel clausulas praecipuas in investituris eorum que in-
strumentis perspiciemus. I. Feudi ex pacto & prov. genera-
lis sive propriè non hæreditarii vel masculini recti sunt: Hie
sich vnd seine männliche Leibes Lehns Erben / Item: seinen rechten
Leibes-

Q.

LeibesLehnsErben: Derselben rechten Mannestamis Schild vnd
Helm's Lehnserben / Item: Allein ihren männlichen LeibesLehns-
Erben des Namens Helm's Schildes vnd Geschlechtes für sich vñ
seine Mannlehnbahe Erben / Item: Für sich vnd seine Manns-
LehnsErben / Item: seine männliche LeibesErben ex Zal. Wel.
Schrader, Gilmanno, Köppen, Gailio, Mod. Pistoris, Fr.
Pfeil. colligunt, Vultej. d.c.8 Knichen. d.p.1. c.2. n.26. & seq.
G. Anton. d.th.fin. D.1. lit. K. Næv. in system. add. c. nr. un. n.33.
Kirchberg. d.c.4. n.53. Diss. latissimè & Hartm. H. Pift. d.l.
q.3. & ex parte Rosenthal. c.2. concl. 45 n.3. qui tamen de-
clarat ibid. concl. 48.) quem refellit Kirchberg. d.c.4. n.54. Item
zur rechten Mannlehn/ sive wie Mannslehn Art vñnd Gewohn-
heit ist / Item. Titio ejusque familia aut posteris largimur hæc
prædia in feudum: Item Titio & proli ejus hoc mansum in-
feudum concedimus, Aut: Titio & generationi ejus conferi-
mus, vel pro se & suis de domo sua &c. cum similib. M. de Af-
flict. prelud. feud. n.64. Schader. d.p.2. c.3. n.29. Joh. Köppen.
obs. feud. 2. n.46. Kirchberg. d.c.4. n.5. & seqq. Th. Marin. de gener.
& qual. feud. tit. 1. n.47. Vult. d.c.8. n.28. Hartm. Pistor. d.q.1. n.28.
Dn. Christian. à Løß d.D. th.20. & 25. Setzer. d.D. th.16. Rosenthal. d.
c.2. concl. 38. & 40. Nic. Intrigiolus de feud. q.47. ubi XXII. ho-
rum feudor. formulas inducit & enarrat. Ex usu tamen maxi-
mè & consuetudine Germania, ut & Saxonia ad eand. classem
pertinet feudum pro se & hæredibus masculis sive legitimis:
Ihme vñd seinem ehelich gebornen männlichen LeibesErben / post
Schrader. Rosenthal. L. Kirchhoff., Knichen, Bertazol. Pere-
grin. Raudens. allegatos G. Anton. d.D.1. th.fin. lit. K. & Næv. ad
d.c. nr. un. n.34. adde Heig. p.1. q.25. n.28. Kirchberg. d.4. n.50.
& seq. Paul. Christinæus deif. Belgicar. vol. 1. dec. 305. n.16. 17. &
pasim. quo spectant L. Fachl. i.in conf. apud H. Pift. d.q.3. n.ult. no-
tabilia verba: Es ist eine alte Quæstio vñd Opinio Baldi, da-
durch der Titul in usib. feudorum: An agnat. vel fil. &c. limitirt
wird / nemlich Ob die Investitur laute auff den Besitzer vñd seine
Kinder/ oder aber auff dem Besitzer vñd seine Erben / wie denn die
Dd. in c.1.d.t. An agnat &c. darvon schreiben / Es wil sich aber sol-
che Opinion, wenn sie gletch allenhalben recepta vñd commu-
nis were (daran doch großer Zweifel) in diesen Landen auff die
Form

Form der Investitur nicht appliciren lassen; denn gemeinlich stehen die Lehnbriefe mit diesen Worten: Wir leihen ihm vnd seinen rechten LeibesLehnserben: daß das Wort Erben mit eingeführet wird / also / daß die Söhne vnd Descendentes das Lehn nicht annehmen / vnd das Erbe fahren lassen können / vnd ob man gleich saget wolte / das Wort Erbe / referire sich auf die Lehnnerbschaft / so folget doch darauff die Antwort / daß es geschehe ad excludendum alias, die nicht Lehnserben / item: zu Ausschließung deren LeibesErben/ welche / ob sie wol Söhne / doch des Lehns nicht seelig seyn / als Pfaffen/ Wahnsinnige/ Lahme/ Stumme vñ dergleichen / denn solts darüber auch dis operieren / daß ein LeibesLehne Erbe abhæreditate abstinen, vnd das Lehn annehmen möchte / so corrigirte es jus commune. Haetenus Fachl. v. Consult. Sax. p. i. q. 20. & post P. M. Wehner. in verbo Leibe Erben/ Joh. Köppen. d. observ. 2. n. 45. quem sententiam & in augustissimā Camerā Imp. receptam, testantur Myns. 4. obs. 2. n. 2. A. Gail. 2. obs. 154. Rosenthal. d. concl. 48. n. 2. in theoria Juris post Vult. Bocer. Niell. & Rüdinger. acriter defendit Hunn. d. tr. feud. c. 6. divisi. 5. opin. 3. p. 86. & seq. Dn. C. à Løß d. D. th. 27. ut latè disputat Kirchberg. d. c. 4. n. 16. & mult. seqq. verior tamen ex rationibus juris feudalis contraria videtur, quam post Hartm. Pistor., Clarum, Bajardum, Covarr., Fachin., Aly, Valascum, Purckmannum, Burlatum, retinemus cum alleg. G. Antonio d. lit. K. Næv. d. l. n. 34. quod faciunt, quæ disceptat Hunn. d. l. p. 77. 78. 79. & 85. atq; utrumq; sic conciliat etiam M. A. Cl. Dn. Joh. Suev. in dd. Praelect. feudal. II. Feudi impropriæ hæreditarii nota & schema est in concefione, pro se & hæredibus Rosenthal. d. c. 2. concl. 33. nu. 5. 6. 37. & seqq. ubi testatur in Germania hanc opinionem veriorem & usū receptam Schneidvr. de feud. p. 6. tit. de success. descend. in scul. num. 47. & seq. ubi Dn. Præc. Leopold. Hackelmann. p. m. in not. & post Gail. Cacheran. M. Pistor. Raudens. & Clar. G. Ant. d. th. f. lit. I. ubi alleg. Huc etiam referimus feudum simpliciter absque liberorum vel hæredum mentione collatum, quod vulgo informe vocant, eleg. Setzer. in d. arb. feud. D. 2. th. 16. p. 106. & seq. Rosenthal. d. c. 2. q. 50. & c. 7. q. 21. & post Gail. Vultej. & Everh. Jun. Dn. C. à Løß d. D. th. 30. Diss. H. Pistor. Rittersh. G. A. de Petra quos allegant G. Anton. d. loc. & Næv.

d. l.

vic.
cæ
saun
mix
se 8
fir
dep
Baj
ubi
ny.
che
&
dita
sein
dec
loc
Fic
pro
fir
Ro
nat
27.
Løß
Imp.
obs.
pre
int
reg
Ele
per
&
co
ni
rè
nò
fir
Il

Q.

Q.

Q.

d.l. n. 131. Item. Erbmannslehn / cuius mentio sit in' Actis Bruns-
vic. Duc. tom 2. p. 2. n. 23. art. 9. 6. quale Dices civitati Brunovi-
cæ concedere solent, licet ad mixtum referat C. Besold. The-
saur. Praef. verbo Erblehn. III. Hæreditarii secundum quid, quod
mixtum vulgo nuncupant, formula perhibetur concessio pro
se & filiis & hæredibus, dass er solch Gut zum Lehn besitzen solle
für sich / seine Söhne / wie dent auch für seine Erben / Mascardus
de probat. consl. 767. n. 1. & 2. Menoch. consl. 104. n. 16. lib. 2. Clar. &
Bajard. in recept. sent. §. feudum. q. 9. apud Nav. d. l. n. 9. & nu. 4.
ubi hos & plures allegat Vult. d. c. 8. n. 31. Hartm. Pistor. d. q. 3.
nu. 2. & seqq. Nob. à Löß d. th. 28. Eodem loco habent A. Kni-
chen & Kirchberg. d. c. 4. n. 78. cum Vultej. consl. 33. Marburg. n. 43.
& seqq. feudum, quod in investitura simpliciter dicitur hære-
ditarium, datum zum Erblehn / zum rechten Erblehn / für sich und
seine Erben / Diss. Rosenthal. c. 12. concl. 14. Adr. Gilmann. l. 2.
decis. Camer. 43. n. 49. & seqq. In quibus tamen consuetudinem
locorum, ut & familiarium attendandam cum Rosenthalio &
Erichardo monet Godofr. Anton. d. lit. I. Nec statim quoad quid
propriè hæreditarium est feudum, quod quis sibi & hæredib.
für sich und seine Erben acquirit, ut idem cum Vultej. Fachin.
Rosenthal. & Hart. Pistor. aliasque ibid. monet, contra nomi-
natos à se dissentientes, quibus adde Bocer. de qual. feud. c. 5. n.
27. qui ex pacto & providentia esse contendit, Conser Dn. à
Löß d. D. th. 25. Moribus quoque Germania & stylo Cameræ
Imperialis, hoc congruere testes sunt επισήμοι: cum Geil. dict.
obs. 154. n. 20. Rosenthal. d. concl. 33. n. 37. & seqq. Multò minus
presumitur in dubio feudum aliquatenus hæreditaria qualitate
intinctum esse, ut vult cum aliis N. Intrigiol. d. q. 48. nisi in illa
regione omnia feuda eam annexam habeant regulariter, ut de
Electoratu & Marchia Brandenburgensi J. Dauth., Joh. Köp-
pen & Prückmann observarunt, adducti à G. Anton. d. 5 loc.
& Nav. d. l. n. 24. & de plerisque feudiis in Electoratu Saxoni-
co. propter Edictum Torgaviense, quo indistincte dispositio-
ni c. n. un. An Agnatus &c. subjiciuntur, dicendum videtur. IV. Me-
ritè vel absolute (& ut Marinus it. ult. n. 6. & seq. vocat) omni-
nō hæreditarii, consueta investitura est: Zur rechten Erblehn
für Erben und Erbnehmen / Knich. d. l. 1 de pact. restit. c. 5. nu. 12. &
seqq.

Rubri

C

seqq.

seqq. Hartm. Pistor. l. i. q. 24. n. 1. Joh. Köppen. d. obs. feud. 2. n. 46.
Næv. d. loc. n. 16. Kirchberg. d. c. 4. n. 77. cui æquiparatur, quod
pro se & hæredibus quibuscumque alicui obtinet Gail. d. obs.
154. n. 9. Rosenthal. d. c. 2. concl. 35. n. 13. & c. 7. concl. 6. & 41. n. 4.
Q. 23. Fachin. d. 7. contr. 6. quos cum aliis; (ut & dissidentibus
pluribus) allegant & sequuntur G. Anton. d. lit. D. Næv. d. l.
n. 5. C. i. Loh d. th. 20. lit. N. & benè edisserit ac resolvit Kirchberg.
Q. Item pro successoribus feudalibus, & iis de-
ficientibus pro hæredibus, vel causam à se habentibus, getrennen
Orteffs Inhabern ex Rölando à Valle Joh. Köppen. d. n. 46.
Kirchberg. d. n. 77. aut pro se & hæredibus in perpetuum Kni-
chen. de pat. vestit. p. 1. c. 3. n. 235. & seq. M. Pistor. vol. 2. conf. 11.
Paul. Christinæ. d. vol. 1. decis. Belg. 205. plures in urramvis, par-
tem assert G. Anton. d. lit. K. Næv. ad d. c. n. à n. 6. & seqq. quas
ambas species eruditè oppugnat novissimè Kirchberg. d. cap. 4.
n. 74. & seq. cuius tamen rationes non aliud evincunt, quām in
his restrictiorema esse vasallorum quāli in aliis merè hæreditari-
orum feudorum speciebus, & investituris, quarum optima
interpres usus & observantia Menoch. conf. 400. n. 12. l. 4. & 104.
n. 22. E. Baro tons. 79. n. 6. lib. i. Dec. conf. 10. n. 47. Quem in nume-
rum non recipimus feendum alienabile sive pro se, & quibus
dederit per c. un. 2. F. 48. & 2. F. 26. §. pen. Rosenthal. c. 9. q. 41.
nec propter alienandi & liberè disponendi facultatem in cæ-
teris fit hæreditarium Rosenth. d. c. 9. concl. 40. Quoties enim
pròpria & separabilis feudi natura pacto investituræ mutatur
improprium efficitur feendum cunctaxat quoad mutatam illam
naturam, in cæteris vero omnibus feendum manet proprium.
4. 2. F. 49. Bocer. d. c. 5. n. 34. Th. Marin. de gener feud. tit. 19. & in
uno alteratum non alteratur in reliquis Vult. d. c. 8. n. 44. Clar. s.
feud. q. 16. n. 2. Bachov. ad Tr. D. 13. vol. 1. th. in fin. Ergo feendum in
hoc quidem naturam allodiū assumit, quoad coimoditates
vasalli, sed quoad jura Domini propriam retinet indolem ex
H. Pistor. i. q. 14. n. 37. Dn. Berlich. p. 2. concl. 59. n. 3. Idem de feudo
emto. arg. 2. Feud. 12. §. Quid sicum. quod benè excutit Pistoris &
Kirchberg. d. c. 4. n. 79. & seqq. Dn. Hinselthäus. D. 2. contr. 4.
nec non ob benè in erita concessio; idem Kirchberg. ibid. n. 106.
& seqq. ubi etiam in feendo censuali Binslehn (quod ab emphy-
teusi

46.
10d
obs.
nū.
bus
d. l.
erg.
de
ven
46.
ni
C. n.
ar
has
0.4.
in
di
ma
0.4.
10e
us
41.
ex
im
ur
am
n.
in
s.
in
ces
ex
do
&
4.
6.
y
si

teusi & censitico jure discernit) verificat d.n.109. ad usq; 129. contra Joh. Alfol. D. 10. fendl. th. & statuimus. Merē hæreditaria autem tām quoad successores allodiales, quām succedendi qualitatem jure hæreditatis, veniunt; & pacticis statutis consuetudine vel privilegio, bonis allodialibus salvo jure dominico adæqua sunt, Gail. d. obs. 154. n.22. Knichen. d. c.5. n.16. quomodo factum esse in feudis, Galliæ, Burgundia, Sabaudia, Siciliæ, Neapolitano regno, Ducatu Mantuæ, Marchionatu Montisferratensi, Comitatū Marchiæ Westphalia, commemorant Molinæ Knichen. Menoch. A. Scappi, Everh. Jun. citati ab A. Godofr. d. lit. D. quibus addit A. Fabr. in C. forens. de fur. d. & in controv. Montisferrat. pasim, Tiraq. tr. le mort. sayst. p. 4. declar. Sicut enim usu feuda introducta, ita ad arbitrium. Principum & vasallorum in hac vel illa regione varia indeles illis ingenerari potest, quod in hæreditariis Siculorum præcipue studio contigit, ut cum Hartm. Pistor. d. q.i. n.65. observavit M. A. Clar. Dn. Johan. Suev. in d. suo elegantiß. tract. fendl. prælecto. ubi addit, in Germania rariova esse, Gail. d. obs. 154. n.20. & in Saxonia Ducatibus haetenus secundum usus feudales, ut in Corpore Juris & Jure Saxon. habemus, responsum, nec aliam facile consuetudinem introducendum esse.

X. De causis porro ambarum specierum nostrarum. Circa can-
proximis, ex his quæ jam posuimus, facile est judicium, quā fas & na-
tum. *Allegor. 2* seduliorie hic propter temporis & instituti-
turam ho-
nostrī rationem, supersedemus. Natura verò communis rum feu-
feudorum, tām separabilis quām inseparabilis, (quam cri-
terii suis exhibent Ff. in rubr. & c. i. de natura feudi 2. F. 7. &
latè J. Th. de Marin. d. tr. degenerib. & qual. tit. 18. & seqq. & Bo-
cer. de subst. & qual. feud. c. 4. & 5.) diversimodè applicari ad
nostræ distributionis membra potest, & ex omnibus causis
feudum constituentibus fluunt, unde reliquarum divisionum
fundamenta dependent M. A. Cl. Dn. Pr. & Pr. Johan. Suev.
in prælect. feudal. fac. Marin. d. tit. 19. num. 6. cuius distinctio
nature ad nostrum propositum optimè quadrat, quod in
singulis tamen demonstratione nunc haut erit opus. memorare
alioquin illius Aristotelis i. de cœl. context. n.6. Vires cujusq; rei
ex summo gradu, ad quem possunt in suo genere pervenire,

C 2 mensu-

mensurandas esse. Specialis natura utriusq; ex c.n.un. & s. dictu-
patet, G. Anton. th lit. K. post Schrader. & Rosenth. ibd. addu-
ctus, quod vulgo à nonnullis male de substantia feudi prædi-
catur. Quæ tamen ex effectibus propriis perspicitur & cognos-
citur, quo circa ad potiores properamus.

Circa effe-
ctus & usū
hujus dis-
tributionis

Q.

Feudi n.d. ex ex l. ex pacto & provid. usus & effectus
I. ac præcipius est in successione, quod filius repudiati hære-
ditate paternâ tale feudum jure proprio & sanguinis retinet
Isern. Afflct. & ill. Dn. Fridr. Schenck & L. B. à Laurenburgel
ad b. c.n.un. c. An Agnat. Zal. d. feud. d.p.s. n. 8. Clar. quod alias
non posset, si feudum impropriè hæreditariū esset, juris com-
munis feudalī dispositioni subjectum in d. c. n. un. de quo s. in
different. Diss. cum. alleg. gnawiter Dn. Berlich. part. 2. concl. 55.
n. 3. 8. 10. & 12. Ratio diversitatis, in qua datā variant Docto-
res, inter agnatum & filium in d. c. n. un. esse potest, quod agnat-
tus non à defuncto, sed à mera providentia & benevolentia
primorum contrahentium & Legis feudalī, filius autem in-
super per patrem & secundariō à patre accipere feudum cen-
setur, arg. 1. F. 14. §. si Capitanei. in verbib. per investitaram patris;
undē ἀντελαγγια jure magis obstringitur filius manes pa-
rentis ab injuria defendere, quād agnatus; arg. L. cum scimus 22.
§. 1. C. de agricol. & censit. i. l. & quia 6. D. de interrog. l. §. 6. de injur.
ut post Hartm. Pistor. & Petri. Gudelinum, Dn. Finselthauß
D. 6. contror. 22. Quod tamen novissimo Jure Saxon. obtinere
sumul ibid. indicavimus. Filius igitur in hoc onera hæreditatis
subire & debita paterna solvere præcisè compellitur d. c. n. un.
§. filius. Const. Elec. 47. p. 2. Torgauisch Anschreiben. §. Da aber
ein Vater ic. in quo ipsi tamen beneficium inventarii non de-
negandum esse, de Jure scil. communī feudalī, censemus, ill.
Dn. Fridr. Baro à Laurenburg / Isernia & Präpos. ad d. c. n. un.
Mynsing. cent. observ. 367. n. 9. Gail. d. obs. 154. n. 16. Andr. Kohl.
exerc. legal. i. n. 16. & seqq. Rosenthal. d. c. 7. concl. 20. n. 23. & seq. B.
Camerar. ad c. Imperiale. §. præterea. 2. F. 55. & novis eleg.
resolvit Dn. Finselthauß d. contr. 22. Diss. cum H. Pistor. Sonsb.
& Hannetonio quos citat, Dn. Berlich. p. 2. concl. præst. 55. n. 9. 13.
27. 97. & concl. 56. n. 22. quorum sententia d. Consit. Elec. 47. ubi
Möller. & Edictio Torgensi supradicto. §. vers. oder auch die Söh.
ne vñ

ne ein Inventarium gemacht hessen/in Electoratu Saxon. recepta
est. In agnato autem inter onera vasalli, & onera feudi distin-
guimus, ab illis liber est agnatus ab his non æquè, per Confit.
Elect. 46. vers. Wann aber mit ihrer Bewilligung solche Schuld ge-
macht/vñ vß die Lehn verschrieben/oder do die Schuld wegen Aus-
stierung der Tochter oder Schwestern/ oder zu Ablegung der Leib-
gehörige aufgenommen / oder woer en in nützliche Besserung der Lehn
gewendet ic. sollen solche Schulden durch die Lehnfolgere aus dem
Lehn vorgnügt vnd die LandErben damit verschont werden ic. late
Dn.Berlich.d.concl. n.31. & seqq. ubi onera utriusque generis
speciatim percenset, atq; extra Electoratum Saxon. filiarum
dotes, & debitum pròpterea contractum, tantum in subsidium
à successoribus feudi solvi debere notat. n.41. & seq. perindè ut
in tuitione feudi legitimè oppignorati ibid. n.47. & seq. Diss. late
Kohl. d. exerc. legal. 2. & 3. paſim. Id etiam Edicto illo declaratum,
ut tunc demum si vel bona hæreditaria non adsint vel
excussa non sufficient creditorib⁹, filius patris es alienū expun-
gere cogatur. d.S. Do aber ein Vater ic. Cum etiam omne statu-
rum sit stricti juris, & recipiat interpretationem passivam à Ju-
re communi vel consuetudine generali, non solum casum
exceptionis in h. c. n. un. in fin. si consentientibus agnatis filius
de patris feudo tanquam de novo rursus investiatur, sed &
alios plures Jur. Sax. quoque tam in Electoratu quam extrā,
ubi modò Jus Saxon. observatur, & plures limitationes no-
tata & probat Dn. Berlich. d. concl. 56. à num. 26. usq; ad 46. ex
quib. ut aliqui sint controversi, nostra tamen distinctionis,
& feudorum ex pacto & prov. in specie dictorum, etiam in
Electoratu usum aliquem adhuc superesse demonstrant, adde
Kohl dd. exerc. 1. 2. & 3. Illud quoq; in successionis indole diver-
sum habent, ut in feudo passionato nihil interficit sive justè sive
injustè ex hæredatio filii facta sit, in hæreditario autē interficit,
si injustè ex hæredati sunt, arg. c. i. 1.F.8. cum Vultej. Borcholt,
Claro, Rosenthal. Schradero Rittershusio & Valasco Godofr.
Ant. D. 5. th. 6. lit. E. ubi in utramq; allegat, quib. adde Dn. Hackel. M.
D. ill. qq. 6. q. 10. & Dissentientem Bocer. de success. feud. c. i. q. 3.
4. & 5. & cap. 3. quæst. 11. per tot. II. Alienato feudo hære-
ditario

ditario cum consensu Domini, filius non potest illud, neque
παραμέτρεις, neque successionis jure revocare, quod tamen
utrumque in pactonato licet, præsertim antiquo, fuscum in
utramque rationibus & autoritatibus firmat, post H. Pistor.
d.l.2.q.4. Fachin. l.7. contr. 8. Vultej. i. F. n. nu. 84. Dn. Ber-
lich. dict. conclus. 57. à num. 3. ad 96. C. à Esf d. D. thes. 33.
Kirchberg. d. dis. c. 5. num. 50. & seqq. nec non 61. & seqq. quam
sententiam consuetudine invaluisse, ibi dicit nu. 53. & tradit
Mynsing. 4. obs. 85. & Eguin. Baro in cap. i. §. Titus filios &c. si
de feud. def. content. Godofr. Anton. D. 10. feud. th. 6. ubi etiam
limitationes, adde alleg. dissentientibus, ibidem Bocer. de
success. feud. cap. i. q. i. pag. 20. & seqq. Quod jus quoad agnatos
quidem longè amplius patet etiam in hæreditario de Jure
Saxon. Lehnrecht cap. 8. pr. ubi gl. Constit. Elector. 48. pr. Vor-
gauisch Ausschreiben d. tit. Welcher gestalt die Agnaten s. S.
So-
sezen/ordnen / vnd wöllen wir s. etiam extra ditiones Electro-
ratus Hartm. Pistor. d. p. 2. qq. 20. n.ii. Knichen. de pact. vestit.
cap. i. n. 38. & 39. & 61. ac seq. ob simultaneam investituram, quo
tanquam proprio acceptantium facto jus certum sibi agnati
quaßiverunt. Godofr. Anton. d. th. 6. lit. C. Jacob. Thoming.
decis. 23. num. 7. Rofenthal. & Hartm. Pistor. ibid. alleg. di-
stincte Berlich. d. p. 2. conclus. 58. num. 1. & seqq. in filiis tamen
aliud constitutum ab Augusto Elector. in d. tit. Welcher ge-
stalt die Agnaten. § Was denn die Schyne anlanget & seqq. Rauch-
bar. part. i. quæst. 43. Hartm. Pistor. quæst. 13. l.2. part. i. num. 34.
Berlich. d. concl. 58. num. 31. & seqq. qui tamen Jus Saxon. Ge-
nerale extra Electoratum in aliis Provinciis Jure Sax. uten-
tibus, diversum obtinere contra Hartm. Pistoris, latè disputat & contendit ibid. num. 27. & seqq. & concl. 61. num. 2. & hoc
non obstante, cum pretii refusione filios jure παραμέτρεις re-
vocare posse probat d. concl. 61. nu. 7. & seqq. III. Præscri-
ptio contra patrem nocet filio quidem in omni feudo hæ-
reditario, non verò agnatis, in feudo autem ex pacto & pro-
videntia, nec filio, nec agnato, nec domino, Andr. Iernia
in c. i. §. quid ergo col. 2. de invest. de re alien. ibidem, ceteri ff.
comm. Pulcrè Marin. Freccia comment. feud. l.3. differ. 4 per tot.
f. (m.) 327.

f. (m.) 327. & seq. Schrader. lib. 1. conf. i. n. 46. Nav. ad h. c. n.
n. 51. IV. Sententia lata super feudo hæreditario contra' de-
functum semper nocet filio & agnatis hæredibus, qui à de-
functo causam habent s. comm. in c. i. §. si vasallus. si de feud. fuer.
contr. non verò filio vel agnatis in feudo ex pacto & provi-
dentialia post Ifern. Card. Curt. Bald. Freccia d. l. 3. differ. 9. ubi
in Rota Neapolitana sic judicatum refert. Ar. Pinel. in l. 1.
p. 3. num. 48. C. de bon. matern. nec aliter nocet exceptio rei ju-
dicatæ, quam si vasallus succubuerit scientibus agnatis arg. l. 63.
de re judic. Tiraquell. dejur. primogen. quest. 35. Socin. conf. 87.
vol. 3. Dn. Just. Meier. in Pand. Argentor. extr. de except. rei ju-
dic. thes. 4. n. 3. in fin Diff. Cravetta conf. 197. n. 7. V. Renunciatio
patris in feudo hæreditario obstat filio & agnatis, non au-
tem in pactionato. Marin. Freccia d. l. 3. differ. 9. Zaf. pag. 10.
num. 88. P. Greg. de concess. feud. p. 3. quest. 6. num. 4. Schrader.
conf. 112. Dn. C. A. Löff. d. th. 33. arg. 8. Ita notabili exemplo in
Act. Brunsvicensi Ducal. Tom. 1. part. 2. c. 2. num. 8. fol. 19. Wilhel-
mus Dux Brunsvicensis in renunciatione sua ita reservat jus
descendentibus: Doch vns vnd vnsen männlichen rechten Leibes-
ehns Erben ic VI. Ob feloniam in Dominum non committitur
feudum ex pacto & providentialia antiquum, pro se & liberis,
pro se & filiis & descendantibus cum facultate, ut unus succe-
dat alteri de uno in alium omnibus principaliter, acquisitum;
Item, si concessum sit familiae vel generi & proli in omnem
ejus generationem, post plurimos alleg. Rosenthal. cap. ii.
concl. 4. 5. & 7. 13. & 38. eleg. Franc. Höttmann. diff. feud. 41.
pag. (m.) 187. Vultej. 1. F. S. n. 28. A. Gail. 2. de P. P. cap. 13. nu. 17 & 18.
Godofr. Anton. D. feud. 11. th. 1. F. Diff. præteribi adductos Bocer.
disput. 20. th. 140. & 143. ac seq. Kirchberg. d. c. 5. n. 97. Dn. Sig.
Bünckelthaus d. contr. feud. D. 10. th. 3. Quinimò nec tale novum,
si scil. proprium filiorum factum per simultaneam investitu-
ram intervenierit, aut feudum concessum æquè principaliter
filio ejusque contemplatione simul datum, singulis infolidum,
ut unius delictum alteri obesse non debeat, vel propriis no-
minibus non minus quam parens filii in concessione sint no-
minati Pinel. ad d. l. 1. p. 3. n. 98. C. de bon. matern. Thoming. d. de-
cis. 28.

75.

cis. 23. eleg. M. de Afflict. in c. i. si vasall. feud. privil. &c. n. i. Rö-
fenthal. d.c.n. concl. 3. c. 9. concl. 66. Joh. Käppen. decis. 54. nu. 13.
Fachin. 7. contr. s. lit. D. Godofr. Anton. d. th. 1. lit. E. ubi affatim
in tramg. allegat Hartm. Pistor. l. 2. q. 16. num. 28. 29. VII. Prä-
sumitur ex usib. feudorum scriptis vel secundum intellectum
c. n. un. feudum in agnato ex pacto & providentia; in filio au-
tem impropiè hæreditarium; Ex consuetudine vero Germanie
hodierna generali in filio pactionatum reputatur, nisi ali-
cubi specialis existet contraria, vel Statutum, ut in iis Saxonie
oris, quæ Jur. Sax. utuntur (in quibus jus commune prius re-
ductum quoad filium patris successorum, impropiè hæredita-
rium, in agnato omnino ex pacto & providentia censetur.)
Quomodo dissidentes Doctorum in theoria & praxi opinio-
nes conciliari posse putamus, arg. eorum, quæ notanter affe-
runt. Th. Marin. de gener. & qual. feud. tit. 19. n. 6. & 7. G. Ant.
D. feud. 15. th. 7. lit. C. & D. Menoch. 3. presunt. 91. Schneidw. p. 9.
c. 2. n. 42. atque huc & ad diversa nostræ distinctionis membra
reduci posse videntur pleraque rationes & autoritates, quas
ex multis colligit H.U. Hunn. dtr. de feud. c. 6. pag. 78. usq. 88. Ad-
de 3. alleg. th. 2. & 8. Olsach. decis. 162. adduct. a J. Aloys Ricc.
collect. decis. 375. p. 205. C. Besold. de success. Reg. i. diss. i. num. 5.
R. Ruland. de commiss. p. 4. l. 2. c. ult. nu. 65. & seqq. Plures nota-
biles effectus apponere & colligere in singulari hac materia
spaciis exclusis iniquis, nunc festinatibus haut licet, suo tem-
pore si Deus vitam & otium dederit, plenius & accuratius
de hoc toro feudorum genere tractaturis.

M. T. O. Δ.

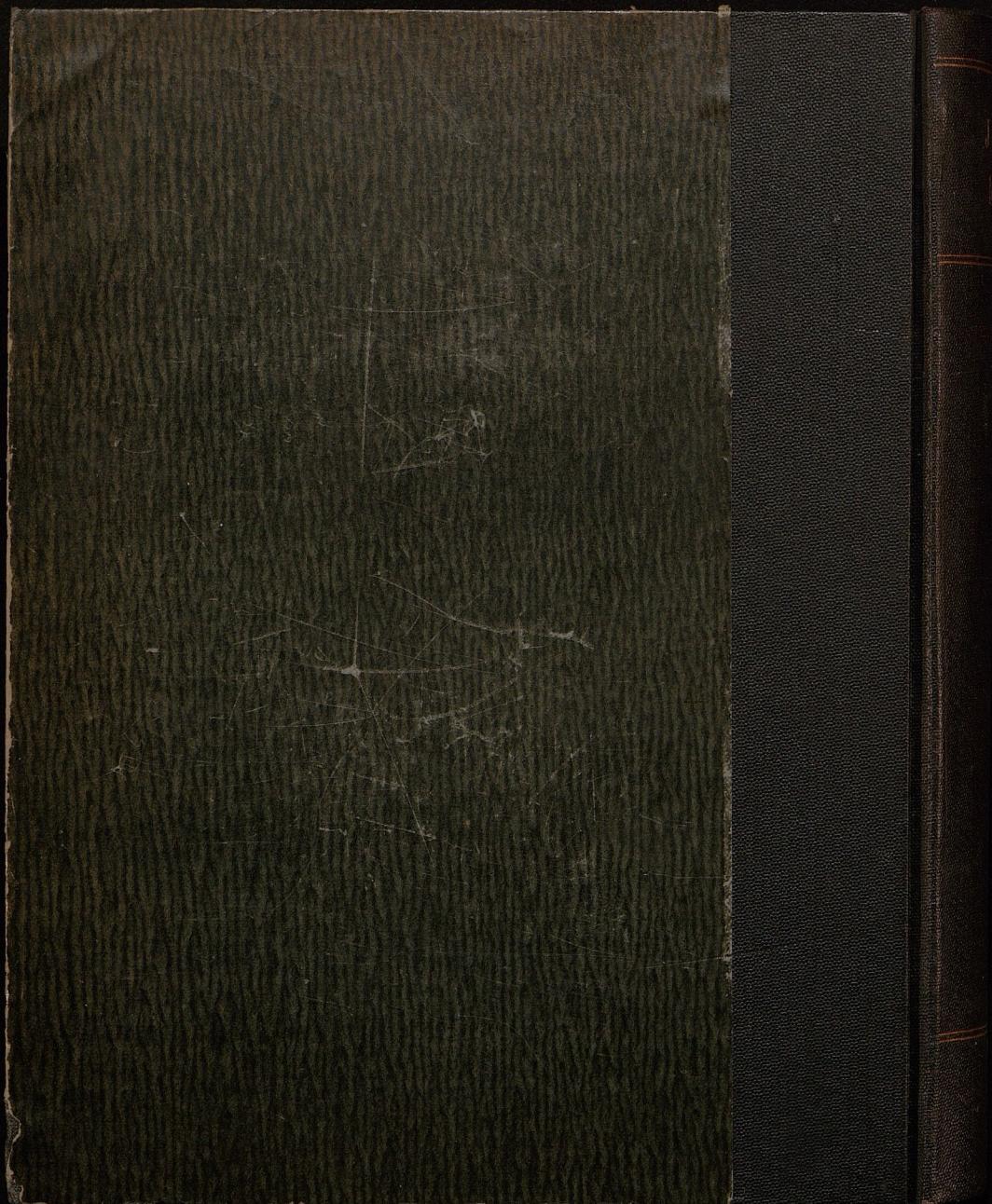
Σφάλματα pauca Typographica, quæ ob festinationem
irreperunt, & in continuis occupationibus prætervisi ac inemendata
relicta sunt, e quin lectorem pro sua benevolentia & candore,
ne offendant, rogar. Autor.

ULB Halle
005 132 649

3

107

B.I.G.

D. T. O. M. A.
SYLLOGE

39
1630, 13
**CONTROVER-
SIARUM FEUDALIUM
THEORICO-PRACTICARUM,**

De

Frequentissima, difficilima & utilissima feudi in
hæreditarium, nec non ex pacto & providentia, distributio-
ne, definitione, natura, formulis, differentiis,
effectibus & usu.

Ad

c. un. an Agnat. vel fil. poss. retin. feud. &c. 2. F. 45.
Coast. Elect. Sax. 46. & 47. part. 2. ut & Churf. Sächs. Lors-
ganisch Ausschreiben de anno 1523; tit. Welcher gestalt die Agnaten
ein Lehngut re. ibid; FF. ac Doctorum tradita.

DECRETO ET AUCTORITATE
NOBILISSIMI ORDINIS JCTORUM
in celeberrima Salana.

P RÆS I D E
Amplissimo & Clarissimo Jcto

D N. ORTOLPHO FOMANNO
Sen. Antecessore publ. & Inclutæ Facultatis Jurid.
Ordinario, Curia Provincialis & Scabinatus Assessore,

Præceptore, Promotore ac Hospite suo tam
meritissimo quam statem
ob servandissimo;

Pro Summo Doctore in utroq. Jure gradu ac privilegiis ad
disputandum proposita

ab

ANDREA JACOBI MISNICO &c.
ad diem 14. Maii

In Phrontisterio Jctorum.

JENÆ TYPIS STEINMANNIANIS ANNO M. DC. XXX.

